

Review of *Typesetting tables with LaTeX* by Herbert Voss

LaTeX en tabellen: het is geen gemakkelijk duo. Van de beginneling vraagt het wat onderzoekwerk en experimenteren, maar vooral heel wat concentratie bij het aanbrengen van de code.

Misschien heb je ooit overwogen om bij de aanmaak van tabellen je schaamteloos over te geven aan de eenvoud van een wysiwyg officepakket met LaTeX-exportfilter¹. Wysiwyg lost echter niet alle problemen op, esthetisch kan het vaak beter maar het zorgt er wel voor dat de nodige ampersanden op de juiste plaats komen te staan.

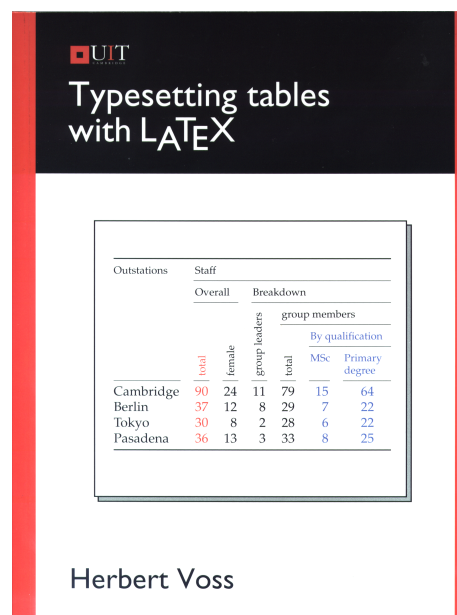
The LaTeX Companion² besteedt welgeteld 41 bladzijden aan tabellen³. Dat is voldoende om op weg gezet te worden maar gemakkelijk wordt het niet en sommige topics komen gewoon niet aan bod in The LaTeX Companion: bijv. data-import vanuit een extern bestand.

‘Typesetting tables with LaTeX’ door Herbert Voss is als volgt opgebouwd: een eerste introductie met de ‘oude bekenden’: tabular en tabbing. Snel gevolgd door een lijvig tweede hoofdstuk met de bespreking van maar liefst 29 pakketten. Kleur krijgt de aandacht in hoofdstuk 3. Tabellen over meerdere pagina’s in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 brengt tips en tricks. Om af te sluiten met een 36 bladzijden tellend hoofdstuk aan voorbeelden.

Hoofdstuk 1 moet je zeker gelezen hebben vooraleer je verder gaat met de andere. Alle basisinformatie met betrekking tot tabellen staat hierin vermeld. Er worden onder andere enkele tips meegegeven over de opbouw van tabellen en wat de oorzaak is van veel voorkomende fouten. Zowel voor beginner als gevorderde is dit zeker niet te missen.

Hoofdstuk 2 is geen pure opsomming van de 29 pakketten. Ze worden per functionaliteit besproken: algemeen gebruik, decimale nummers, kleur, tabulatie, tabellen over meerdere pagina’s.

Toch is het moeilijk om door de bomen het bos te zien. De kleine beschrijving van de pakketten die aan het begin van het hoofdstuk wordt gegeven, dekt niet de volledige inhoud. De auteur geeft aan dat je zelf moet beslissen welke pakketten voor jezelf belangrijk of noodzakelijk zijn. En dat is nu net niet de reden waarom je zo een boek koopt: ofwel wil je als beginner bij de hand genomen worden en gewezen worden welke pakketten

eruit springen of wil je als gevorderde snel een oplossing krijgen voor je probleem. De term ‘algemeen gebruik’ is bovendien te vaag om de soms heel probleemspecifieke pakketten in onder te brengen.

De beschrijving van de pakketten is overigens uitstekend. De uitleg is to the point, de opties worden goed beschreven en geïllustreerd met een voorbeeld. Er wordt geen woord verspeld aan minder relevante info.

Herbert Voss weet uit omvangrijke pakketten de interessante gedeeltes met betrekking tot tabellen te halen. Zo haalt hij het uitgebreide pakket datatool aan om via een extern cvs-bestand data voor een tabel binnen te halen. Niet iets wat je direct verwacht maar het bewijst zijn oog voor detail en de kennis van de vele pakketten op CTAN. Dit geldt ook voor ‘opeenvolgende’ pakketten die vaak specifieke problemen van hun voorgangers weten op te lossen⁴. Het verschil wordt duidelijk in de tekst vermeld en geïllustreerd.

Wat ontbreekt in hoofdstuk 2 is een overzicht van de verschillende pakketten met hun eigenschappen en karakteristieken. Het is echter maar de vraag of dit met een dergelijke complexiteit überhaupt mogelijk is en een overzicht niet snel zou verzanden in details.

Werken met kleur en multi-pagina tabellen worden respectievelijk in hoofdstukken 3 en 4 aangepakt. In deze hoofdstukken word je bij de hand genomen om je doorheen de mogelijkheden en moeilijkheden van de diverse pakketten te leiden.

Waar hoofdstukken 1 tot 4 je ‘zakelijke’ informatie over de diverse pakketten aanbiedt, verandert de opzet in hoofdstukken 5 en 6. Hier komen ‘tips and tricks’ en concrete demo’s die op mogelijkheden wijzen, aan bod. Dit tweeluik toont bovendien aan dat Voss voldoende op de hoogte is om LaTeX aan de man te brengen: kennis en praktijk smelten mooi samen en maken dit boek uitmuntend.

Sommige voorbeelden zijn niet alledaags: het gebruik van multicols in een tabel, Excel en Openoffice-bestanden gebruiken om tabellen aan te maken, het gebruik van PS-tricks om de layout te vervolmaken, tabellen roteren, automatische optellende nummers in elke nieuwe rij, enzovoort. Deze voorbeelden vind je weliswaar op diverse nieuwsgroepen en mailinglijsten terug maar ze zijn door de auteur geperfectioneerd en tot hun essentie teruggebracht zodat je snel tot een beter begrip en toepassing komt.

Eindconclusie is over het algemeen heel positief. Het boek zet je goed op weg om heel effectief met tabellen te werken op voorwaarde dat je het boek helemaal doorneemt. Bij een al te selectieve lezing kun je handige aanwijzingen en inzichten missen. De auteur slaagt er in om heel wat problemen te tackelen bij de werking ‘binnen’ in een tabel. Hij voorziet geen plaats om het principe van floats uit te leggen / te verklaren terwijl tabellen floating environments bij uitstek zijn. Misschien gaat hij er van uit dat zijn lezerspubliek dit reeds onder de knie heeft.

Kun je makkelijk overweg met de stijl van The LaTeX Companion dan ben je even goede vrienden met dit boek.

Typesetting tables with LaTeX , Herbert Voss, UIT Cambridge Ltd., 2011, 230 pagina’s, ISBN 978-1-906860-25-7.

Hoofdstukken:

1. Introduction (pag. 3 - 17)
2. Packages (pag. 19 - 109)
3. Colour in tables (pag. 110 - 124)
4. Multi-page tables (pag. 125 - 166)
5. Tips and Tricks (pag. 167 - 176)
6. Examples (pag. 177 - 212)
7. Question and answers (pag. 213 - 216)

Noten

1. OpenOffice.org (<http://nl.openoffice.org>) of LibreOffice (<http://www.libreoffice.org>) zijn twee voorbeelden als ook Abiword (<http://www.abisource.com>).
2. The LaTeX Companion (Tools and Techniques for Computer Typesetting) door Frank Mittelbach, Michel Goossens, e.a. is een aanrader als naslagwerk voor elke beginnende en gevorderde LaTeX-gebruiker
3. Typesetting tables with LaTeX maar telt maar liefst 212 pagina’s, index en inleiding niet meegerekend
4. Bijv. tabulary als aanvulling op tabularx om tabelbreedte aan te pakken.

Koen Wybo